Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0314

Finansowanie planu działania na rzecz Tanzanii na 2025 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji w sprawie finansowania rocznego planu działania na rzecz Zjednoczonej Republiki Tanzanii na 2025 r. (D110180/02 – 2025/2979(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji w sprawie finansowania rocznego planu działania na rzecz Zjednoczonej Republiki Tanzanii na 2025 r. (D110180/02),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009[1] (rozporządzenie ustanawiające ISWMR – „Globalny wymiar Europy”), w szczególności jego art. 25,

– uwzględniając opinię przedstawioną w dniu 22 października 2025 r. przez komitet, o którym mowa w art. 45 rozporządzenia (UE) 2021/947,

– uwzględniając art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję[1],

---

[1] Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

[1] Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

– uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 8 maja 2025 r. w sprawie aresztowania i groźby wykonania kary śmierci na T. Lissu, prezesie Chademy, głównej partii opozycyjnej w Tanzanii,

– uwzględniając art. 115 ust. 2 i 3 Regulaminu,

– uwzględniając wspólne posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Rozwoju zgodnie z art. 59 Regulaminu,

– uwzględniając projekt rezolucji Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Rozwoju,

A. mając na uwadze, że w dniu 22 października 2025 r. projekt decyzji wykonawczej Komisji przedstawiono komitetowi ds. ISWMR;

B. mając na uwadze, że projekt decyzji wykonawczej Komisji świadczy o niewłaściwym podejściu Komisji, które nie odzwierciedla w pełni niedociągnięć w zakresie demokracji i praw człowieka w Tanzanii w ostatnich latach, zwłaszcza od czasu sfałszowanych wyborów w październiku 2025 r., w następstwie których rząd stłumił demonstracje, powodując śmierć ponad 400 osób, a setki osób oskarżono o zdradę stanu;

C. mając na uwadze, że misja obserwacji wyborów z ramienia Unii Afrykańskiej ostro skrytykowała przebieg wyborów prezydenckich w Tanzanii, w których urzędujący prezydent miał jakoby uzyskać 98% głosów; mając na uwadze, że, w przeciwieństwie do wyborów z 2015 r., rząd Tanzanii nie zaprosił europejskiej misji obserwacji wyborów;

D. mając na uwadze, że wysoka przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa/wiceprzewodnicząca Komisji Kaja Kallas wyraziła w imieniu Unii Europejskiej poważne zaniepokojenie przemocą stosowaną po wyborach w Tanzanii i zauważyła, że „brak równych warunków działania w okresie poprzedzającym wybory znalazł odzwierciedlenie w doniesieniach o porwaniach i zaginięciach oraz o przemocy ograniczającej przestrzeń obywatelską i demokratyczną”;

E. mając na uwadze, że Tundu Lissu, przywódca Chademy, głównej partii opozycyjnej Tanzanii, został aresztowany w dniu 9 kwietnia 2025 r., a następnie oskarżony o zdradę stanu, a także o trzy przestępstwa na podstawie przepisów o cyberprzestępczości, polegające na publikacji fałszywych informacji; mając na uwadze, że za zdradę stanu w Tanzanii grozi kara śmierci; mając na uwadze, że UE jednoznacznie sprzeciwia się karze śmierci w każdych okolicznościach; mając na uwadze, że wkrótce po aresztowaniu Lissu Chademę wykluczono z udziału w wyborach prezydenckich i parlamentarnych od października 2025 r. ze względu na odmowę podpisania przez partię ordynacji wyborczej, podobnie jak Luhagę Mpinę, kandydata drugiej co do wielkości partii opozycyjnej Sojusz na rzecz Zmian i Przejrzystości (ACT-Wazalendo);

F. mając na uwadze, że rząd Tanzanii nie spełnił żadnego z żądań przedstawionych przez Parlament Europejski w rezolucji z dnia 8 maja 2025 r., w tym wezwania do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia T. Lissu, wdrożenia reformy sądownictwa, poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka oraz przedstawienia reformy ordynacji wyborczej;

G. mając na uwadze, że regres Tanzanii w jej zobowiązaniu do promowania wspólnych wartości, zasad i interesów, w szczególności w odniesieniu do praw człowieka, podstawowych wolności, demokracji, praworządności, dobrych rządów i otwartej przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, a także nasilające się represje, arbitralne aresztowania, przemoc, ataki i nękanie wobec członków opozycji, obrońców praw człowieka, ludów tubylczych, działaczy LGBTIQ+, dziennikarzy i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, są niezgodne z zasadami planowania programów geograficznych na podstawie rozporządzenia w sprawie ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; mając na uwadze, że kryzys powyborczy w Tanzanii stanowi bezpośrednie zagrożenie dla demokracji, praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności w tym kraju; mając na uwadze, że wszelkie decyzje dotyczące planowania i programowania, które nie uwzględniają tych aspektów, powodują nieważność aktów wykonawczych przyjętych w takich okolicznościach;

H. mając na uwadze, że UE poważnie wspiera transformację cyfrową Tanzanii poprzez inwestycje w infrastrukturę 4G i światłowodową, e-rządzenie, umiejętności cyfrowe i rozwój sektora prywatnego, tak aby rozszerzyć dostęp do informacji i wesprzeć otwartą gospodarkę cyfrową; mając jednak na uwadze, że władze Tanzanii działały z pogwałceniem tych celów, narzucając takie środki jak przerwy w dostępie do internetu zarówno w okresie poprzedzającym wybory, jak i później, w obliczu niepokojów powyborczych, co podważało uczestnictwo demokratyczne i groziło niewłaściwym wykorzystaniem infrastruktury cyfrowej wspieranej przez UE;

1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji wykracza poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (UE) 2021/947;

2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niezgodny z prawem Unii, jako że nie jest on spójny z celem rozporządzenia (UE) 2021/947;

3. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja wstrzymała procedurę przyjmowania projektu decyzji wykonawczej po otrzymaniu informacji o zastrzeżeniach Parlamentu Europejskiego;

4. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej oraz do przedłożenia komisji nowego projektu wniosku, który uwzględnia zgłoszone obawy, a jednocześnie zapewnia, że nowe zmiany nie będą

miały negatywnego wpływu na finansowanie przeznaczone na wsparcie organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego;

5. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządom i parlamentom państw członkowskich.